

Länsstyrelsen
Örebro län

Sture Marklund
Direkt: 019-193566
sture.marklund@lansstyrelsen.se

1(12)

BESLUT
2009-10-26

Dnr: 5112-10854-2009

Enligt sändlista

Länsstyrelsens i Örebro län beslut om bildande av naturreservatet Skärmarbodabergen i Nora kommun och beslut om föreskrifter m.m.

Bilagor:

1. Sändlista
2. Hur man överklagar
3. Skötselplan

Beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) det område som avgränsas på bifogad beslutskarta och med de gränser som slutligen märks ut i fält, som naturreservat. Reservatsområdet utgör del av fastigheten Skymhyttan 10:1 i Nora kommun.

Naturreservatets namn ska vara Skärmarbodabergen.

För att uppnå nedan angivet syfte med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998: 1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

Länsstyrelsen fastställer med stöd av 3 § förordningen (1998: 1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. bifogad skötselplan, bilaga 3, med mål, riktlinjer och åtgärder för naturreservatets långsiktiga vård.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Naturskogen och andra ingående naturtyper, samt landskapets orörda karaktär, ska bevaras och utvecklas huvudsakligen genom fri utveckling. Med fri utveckling menas att förekommande ekosystem och biologisk mångfald ska bevaras och utvecklas genom intern dynamik och andra naturliga processer. Syftet är även att vid behov restaurera naturmiljöer och återställa naturmiljöer för skyddsvärda arter. Ett underordnat syfte är även att tillgodose allmänhetens möjligheter till friluftsliv.

Föreskrifter för naturreservatet

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken

Det råder förbud att:

1. uppföra byggnad eller annan anläggning,
2. utöka eller förändra befintlig byggnad eller anläggning,

BESLUT
2009-10-26

Dnr: 5112-10854-2009

3. anordna upplag, utföra fyllning eller tippning, spränga, schakta, borra, gräva, markbereda eller bedriva täkt av något slag,
4. anlägga väg, stig, led, uppställningsplats för fordon, båtar eller andra farkoster eller liknande,
5. skyddsdikey, rensa dikey, kulvertera dikey, dämman eller utföra annan åtgärd som påverkar området naturgivna hydrologiska förhållanden,
6. utföra något slag av skogsavverkning eller skogsvårdsåtgärd, fälla enskade träd samt att samla ihop, föra bort eller upparbeta döda stående eller liggande träd eller träddeley,
7. framföra motordrivety fordon annat än på befintlig väg,
8. upplåta mark för skyttetävling, orienteringstävling, militära övningar eller liknande,
9. införa för området främmande växt- eller djurart,
10. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel eller växtnäringsämnen.

Det råder förbud att utan länsstyrelsens tillstånd:

11. gräva ned befintlig luftledning,
12. utföra provborrning för prospektering av mineraler,
13. tillföra kalk.

Utan hinder av ovanstående föreskrifter är det tillåtet att:

- underhålla befintligt vägsystem,

Föreskrifterna enligt 7 kap. 5 § miljöbalken träder i kraft den 10 december 2009.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten förpliktas tåla att följande intrång i området för att tillgodose syftet med naturreservatet:

1. utmärkning av naturreservatets gränser,
2. uppsättning av informationstaylor,
3. genomförande av undersökningar av mark- och vattenförhållanden samt flora och fauna,
4. naturvårdsbränning av skog och restaurering av skog och våtmarker,
5. anläggning och underhåll av gångstig med rastplatser för allmänheten.

C. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken och 22 § förordningen (1998: 1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Det råder förbud att

1. gräva, hacka, rista, måla eller på annat sätt skada jordytan eller fast naturföremål,
2. framföra motordrivet fordon annat än på befintliga vägar
3. cykla eller rida annat än på befintliga vägar,
4. fälla, bortföra eller på annat sätt skada döda stående eller omkullfallna träd eller buskar,
5. skada vegetationen i övrigt t ex genom att gräva upp växter såsom ris, gräs, örter, mossor eller lavar,

Det är förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd:

6. sätta upp permanent tavla, skylt, affisch eller att snitsla spår,
7. använda området för organiserad tävling eller övning, lägerverksamhet eller liknande,
8. elda annat än på eventuellt anvisad plats.

Utan hinder av ovanstående föreskrifter är det tillåtet att:

- plocka bär och matsvamp för husbehov.

Enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller ordningsföreskrifterna omedelbart efter att de trätt i kraft, även om de överklagas.

Ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken träder i kraft den 10 december 2009.

Föreskrifterna enligt 7 kap. §§ 5 och 30 miljöbalken ska inte utgöra hinder för:

- för förvaltaren att utföra de åtgärder som krävs för att uppnå syftet med naturreservatet
- rättighetshavare att transportera ut fälld älg eller annat högvilt med terrängskoter, t ex fyrhjuling. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iakttas för att undvika skador på mark och vegetation
- för rättighetshavare att utföra normalt underhåll av befintlig kraft- eller teleledning

BESLUT
2009-10-26

Dnr: 5112-10854-2009

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Namn:	Skärmarbodabergen
NVR (RegDOS) id:	2014176
Kommun:	Nora
Fastigheter:	Del av Skymhyttan 10:1
Lägesbeskrivning:	7 km SO om Nora, Ekonomiska kartan 105 82
Naturgeografisk region:	99, 28, sydligt boreala kuperade områden
Area:	221,7 hektar, varav 192,9 ha prod. skogsmark
Markägare:	Sveaskog AB
Naturtyper:	Skog 221,7 ha

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Området ingår i den inventering av skyddsvärda statliga skogar som på uppdrag av regeringen genomfördes av Naturvårdsverket och länsstyrelserna 2003-2005. Det uppmärksammades på grund av höga biologiska värden och bedömdes med stöd av gällande naturskogskriterier lämpat för urval i inventeringen. Området är ett av 61 områden i Örebro län som slutligen rapporterades av Naturvårdsverket till regeringen, Naturvårdsverkets rapport 5339 och 5341.

Naturvårdsverket och Sveaskog träffade den 13 juni 2008 en överenskommelse om långsiktigt skydd av 431 särskilt värdefulla naturskogsområden på Sveaskogs marker som redovisades i inventeringen. Överenskommelsen innebär att områdena på i överenskommelsen angivna villkor kan avsättas som naturreservat utan krav på ekonomisk ersättning till Sveaskog. Genom det långsiktiga skydd som på detta sätt åstadkoms för berörda områden ges ett viktigt bidrag till delmål 1 *Långsiktigt skydd av skogsmark* i miljö kvalitetsmålet *Levande skogar*.

Samråd med kommunen har genomförts.

Sakägare och övriga remissinstanser har beretts möjlighet att yttra sig över beslutsförslaget. Yttrandena har i möjligaste mån beaktats.

SKÄLEN FÖR BESLUTET

Skogsområde med mycket höga naturvärden, geomorfologiskt värdefullt och ett område av stor vikt för det rörliga friluftslivet med utbyggt ledsystem, förekomst av en för vårt län unik ansamling av havssvallade blockgrottsbildningar och attraktiva utsiktspunkter. Områdets naturskogsartade skogsbestånd hör till länets äldsta och hyser en mycket värdefull insektsfauna. Området är mycket lättillgängligt och på grund av den dramatiska grottnaturen ett av länets främsta naturutflyktsmål. Fynd av ett flertal rödlistade arter knutna till tallnaturskog har gjorts. Området kommer snabbt att få mer död ved då många av bestånden är gamla. Det rikliga inslaget av löv (20-60 %) i ungskogsbestånden, utgör även en bra grund för framtida utvecklingsmöjligheter i mellanliggande partier. Området är i nuläget ett av de mest skyddsvärda i länet. Skärmarbodabergen ingår i Kilsbergens barr- och blandskogstrakt, vilken i den regionala strategin för formellt skydd av skog avgränsats som en värdeetrakt prioriterad för naturskydd. Objektet har stor betydelse ur landskapsekologisk synpunkt och för bevarandet av biologisk mångfald i regionen

De särskilda naturvärden som framkommit om reservatsområdet och som dokumenterats i Naturvårdsverkets rapport 5341 (Löfgren, R. & Henriksson, S. (red.) 2004. *Skyddsvärda statliga skogar – Svealand utom Dalarnas län.*) kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Detta skyddsbehov kan endast tillgodoses genom bildande av naturreservat.

Beträffande områdets geologiska, naturupplevelse- och pedagogiska värden hänvisas till Carl Anders Lindstén, *Skärmarbodabergens hemlighet*, Kilsbergsfrämjandet 2007.

Beslutet följer riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljö kvalitetsmål.

Beslutet strider inte mot kommunal översiktsplan eller detaljplan och är därmed förenligt med 7 kap. 8 § miljöbalken.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kapitlet miljöbalken.

Beslutet är inte i konflikt med koncessioner för gruvnäringen, enligt den information Länsstyrelsen fått av Bergsstaten.

Länsstyrelsen
Örebro län

6(12)

BESLUT
2009-10-26

Dnr: 5112-10854-2009

Vid en avvägning, enligt 7 kap 25 § miljöbalken, mellan allmänna och enskilda intressen bedömer Länsstyrelsen att den inskränkning i enskild rätt att använda mark och vatten som beslutet om naturreservat innebär inte går längre än vad som krävs för att syftet med naturreservatet ska tillgodoses.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att den föreslagna ordningsföreskriften enligt 7 kap 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

Detta beslut kan överklagas. (Se bilaga 2.)

I den slutliga handläggningen av ärendet har deltagit landshövding Rose-Marie Frebran, beslutande, länsjurist Johan Strandberg, enhetschef Magnus Eklund samt handläggare Sture Marklund, föredragande.

Rose-Marie Frebran

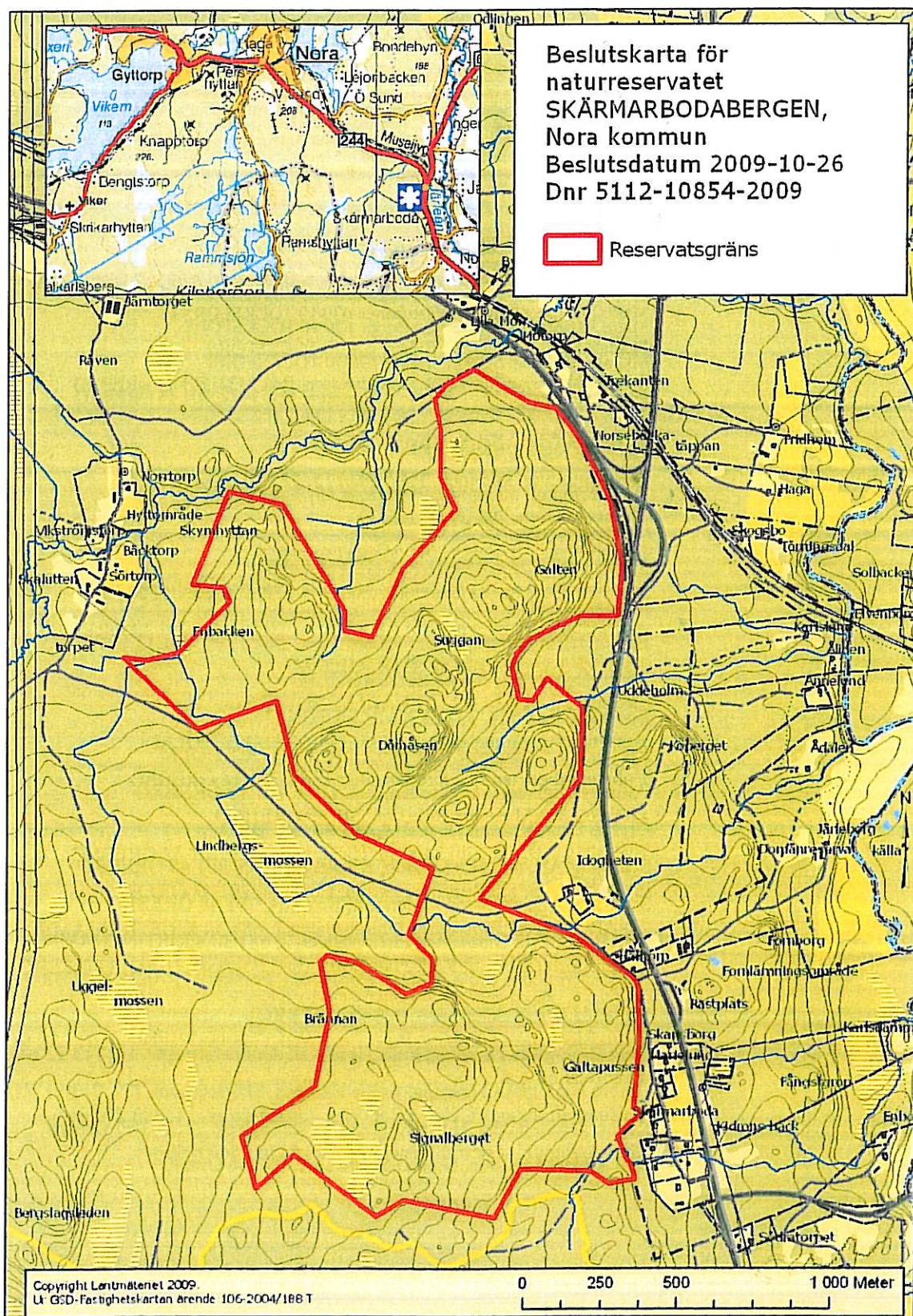

Sture Marklund

Länsstyrelsen
Örebro län

BESLUT
2009-10-26

Dnr: 5112-10854-2009

Länsstyrelsen
Örebro län

8(12)

BESLUT
2009-10-26

Dnr: 5112-10854-2009

Bilaga 1.

Sändlista

Sakägare

Sveaskog AB, 105 22 STOCKHOLM

Närkes Kils älgskötselområde, Stig Karlsson, Blacksta 417, 705 92 ÖREBRO

Malte Johansson, Flötane Västuberga 670 10 TÖCKSFORS

Magnus Karlsson, Stenbyn Bråten, 670 10 TÖCKSFORS

Eon Elnät Sverige AB, Per Arne Andreasson, Box 1422, 701 14 ÖREBRO

Övriga för kännedom

Nora kommun kommun, Prästgatan 15, 713 80 NORA

Skogsstyrelsen, 702 27 ÖREBRO

Fiskeriverket, Box 423, 401 26 GÖTEBORG

Sveriges Geologiska Undersökning, Box 670, 751 28 UPPSALA

Lantmäterimyndigheten, att: Rikard Jiton, Box 1200, 701 12 ÖREBRO

Naturvårdsverket, 106 48 STOCKHOLM

Boverket, Box 534, 371 23 KARLSKRONA

Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 STOCKHOLM

Polismyndigheten i Örebro län, Box 1804, 701 18 ÖREBRO

Örebro Läns Museum, Box 314, 701 46 ÖREBRO

Sveaskog AB, att: Elin Larsson, Klostergatan 35, 701 48 ÖREBRO

Sveaskog AB, att: Rune Andersson, Box 404, 701 48 ÖREBRO

SNAB, att: Erik Blomqvist, Stationsgatan 2, 681 30 KRISTINEHAMN

Regionförbundet, att: Kjell-Ove Nordström, Forskarv.1, 70218 ÖREBRO

Hopajola, Östra Bangatan 3, 703 61 ÖREBRO

Nora Biologiska Förening, Peter Bernövall, Gunnarsbergsv. 14, 713 32 NORA

Örebro Biologiska Förening, Ankie Rauseus, Skärmarboda 237, 713 91 NORA

Kilsbergsfrämjandet, Helge Hagberg, Postmästareg. 21, 703 87 Örebro

Carl Anders Lindstén, Grenadjärgatan 3A, 703 64 Örebro

Länsstyrelsen
Örebro län

BESLUT
2009-10-26

Dnr: 5112-10854-2009

Bilaga 2.

Hur man överklagar Länsstyrelsens beslut

Om ni vill överklaga detta beslut skall Ni skriva till Länsstyrelsen. Tala i brevet om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange beslutets diarienummer. Tala också om vilken ändring i beslutet Ni vill ha.

Länsstyrelsen måste ha fått överklagandet inom tre veckor från den dag som beslutet kungjordes i Nerikes Allehanda, annars kan överklagandet inte prövas.

Om Länsstyrelsen inte själv ändrar beslutet på det sätt Ni begärt sänder Länsstyrelsen överklagandet vidare till regeringen (miljödepartementet).

Om Ni vill ha ytterligare upplysningar kan Ni vända Er till Länsstyrelsen, tel 019-19 30 00.

Bilaga 3.

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET SKÄRMARBODABERGEN

Denna skötselplan kan utvecklas och preciseras vid en senare omprövning inom ramen för gällande förordnande.

Beskrivningsdel

Skärmarbodabergen når en höjd mellan 80-160 möh och ligger i högsta kustlinjeläge. Härifrån var under Yoldiahavets tid öppet vatten över mycket stora avstånd österut, vilket medförde en mycket stark vågpåverkan på de östvända bergsslutningarna. På grund av speciella berggrundsgeologiska egenskaper hos berget har här, i samverkan med den kraftiga vågerosionen under Yoldiahavets era, uppstått en mängd blockgrottbildningar i bergsslutningarna. Dessutom finns här vackra prov på inlandsisens påverkan i form av vackert isslipade rundhällar och av jättebock vilka vid isavsmältningen nedsläppts på olika ställen. Topografin kännetecknas också av små bergskullar, vilka regelmässigt är beväxta med mycket gammal, talldominerad skog med trädåldrar på över 400 år. En del av dessa bestånd står dessutom på produktiv skogsmark, Gammelskogen tillsammans med den dramatiska terrängen och de spännande grottbildningarna har resulterat i att området är mycket välbesökt. Här finns två stigsystem som slingrar sig fram i bergsbranterna. Mellan natur- och urskogsinslagen finns naturskogsartade barrblandskogar, andra barrblandskogar, lövbarrskog där åldersklasserna pendlar mellan 50-180 år. Enstaka inslag av tall och granöverståndare i 200-400 års åldern finns överallt. Tillgången på död ved är bitvis mycket god i branter och slutningar samt i ur- och naturskogsbestånden. Här finns gott om död ved i olika nedbrytningsstadier och dimensioner, både stående och liggande. Tallar och aspar med riklig förekomst av bohål är vanliga. Områdets naturskogsartade skogsbestånd hör till länets äldsta och hyser en mycket värdefull insektsfauna

Plandel

Syftet med naturreservatet och dess föreskrifter är styrande för naturreservatets långsiktiga vård.

BESLUT
2009-10-26

Dnr: 5112-10854-2009

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Naturskogen och andra ingående naturtyper, samt landskapets orörda karaktär, ska bevaras och utvecklas huvudsakligen genom fri utveckling. Med fri utveckling menas att förekommande ekosystem och biologisk mångfald ska bevaras och utvecklas genom intern dynamik och andra naturliga processer. Syftet är även att vid behov restaurera naturmiljöer och återställa naturmiljöer för skyddsvärda arter. Ett underordnat syfte är även att tillgodose allmänhetens möjligheter till friluftsliv.

Åtgärdernas art och omfattning avgörs och preciseras vid kommande översyn av skötselplanen.

Åtgärder

Innan ovan nämnda översyn av skötselplanen ska iordningsställande och underhåll av gränsmarkeringar och informationstavlor utföras.

Naturreservatets utmärkning i terrängen

Markeringarna ska göras utifrån Lantmäteriets gränsutsättning och för övrigt i enlighet med Naturvårdsverkets anvisningar.

Informationstavlor med föreskrifter

Dessa sätts upp i anslutning till reservatets entré.

Tillsyn

Länsstyrelsen svarar för tillsynen av reservatet.

Länsstyrelsen
Örebro län

BESLUT
2009-10-26

Dnr: 5112-10854-2009

Sammanfattning och prioritering av åtgärder

Skötselåtgärd	När	Prioritet
Utmärkning av reservatsgränsen	Senast 2010	1
Informationsskylt om reservatet	Senast 2010	1
Uppföljning av gränsmarkering	Efter åtgärd	1
Underhåll av gränsmarkering	Vid behov	1
Revidering av skötselplan	Senast 2015	2

Övrigt

Enligt avtalet mellan Sveaskog AB och Naturvårdsverket får virke eller avverkningsrester som genereras, och som av naturvårdsskäl inte bör lämnas på platsen, tillvaratas av markägaren.

Upplåtelser kvarstår hos markägaren Sveaskog AB. Vid upplåtelser upplyser Sveaskog om de begränsningar som reservatets föreskrifter innebär.